

Kunstenfestival #KFA22
AARDENBURG
ZATERDAG 16 JULI ————— ZONDAG 4 SEPTEMBER

KFA22

Inhoudelijk verslag en evaluatie

Voor u ligt het verslag van het derde Kunstenfestival Aardenburg dat in de zomer van 2022 plaats vond.

Het doel van de Stichting Aardenburg Kunstenfestival is in de eerste plaats het bevorderen van de leefbaarheid in Aardenburg. We zetten kunst in als middel om zoveel mogelijk mensen te verleiden naar Aardenburg te komen. Daarnaast kent het festival een randprogramma met een gevarieerd aanbod van muziekoptredens, straattheater, lezingen en workshops.

In de zeven weken van het kunstenfestival hebben we bijna 5500 bezoekers mogen ontvangen, de bezoekers aan het randprogramma niet meegeteld. Daarmee is één van de doelen, die wij ons na de vorige editie in 2019 hadden gesteld, namelijk om het aantal van 3000 bezoekers te verhogen, ruimschoots gehaald. Het streven is om deze trend met de komende edities door te zetten.

Heel veel enthousiaste en betrokken vrijwilligers hebben ook deze keer weer bijgedragen aan het succes van het kunstenfestival. Door de vele nieuwe contacten en vriendschappen die daardoor zijn ontstaan heeft de leefbaarheid in Aardenburg en Middelburg weer een belangrijke impuls gekregen.

We kijken alweer uit naar de vierde editie van Kunstenfestival Aardenburg, die voor de zomer van 2024 op de rol staat. In het voorjaar van 2023 hopen we de eerste ideeën daarvoor te kunnen presenteren.

Willem de Stigter,
Voorzitter Stichting Aardenburg Kunstenfestival

HOOFDSTUK 1 - HET FESTIVAL

A. Inleiding

Met een feestelijke opening in de Sint Baafskerk ging de derde editie van Kunstenfestival Aardenburg op vrijdag 15 juli 2022 van start. Oorspronkelijk stond het kunstenfestival voor 2021 gepland maar COVID-19 gooide roet in het eten. Eén en ander betekende veel extra werk voor de organisatie. Het aangetrokken curatorenteam had inmiddels voor 2022 andere verplichtingen, evenals een aantal kunstenaars en afgestudeerden van deelnemende academies. Op voordracht van het curatorenteam is Benedict Vandaele als curator aangetrokken. Onder zijn leiding hebben ruim 30 kunstenaars de gelegenheid gekregen om op 18 locaties in Aardenburg (Nederland) en 4 in Middelburg (België) hun werk te tonen.

Het vinden van geschikte locaties is niet eenvoudig. Toch is het gelukt om weer een aantal interessante nieuwe locaties te vinden. Omdat niet zeker is dat deze ook in de toekomst weer beschikbaar zullen zijn is het belangrijk om voortdurend alert te blijven op nieuwe potentiële locaties. We vertrouwen erop dat we er in de toekomst in zullen slagen over voldoende geschikte locaties te kunnen beschikken. Dat vertrouwen is mede gebaseerd op de grote bereidheid onder de inwoners om een bijdrage aan het kunstenfestival te leveren.

B. Doelstellingen

De doelstellingen van Stichting Aardenburg Kunstenfestival zijn het leveren van een bijdrage aan het culturele klimaat, het bevorderen van de leefbaarheid en het versterken van de saamhorigheid en gezamenlijke trots. Sinds de tweede editie in 2019 is daar de verbinding en vriendschapsband met het net over de grens gelegen Middelburg (BE) bijgekomen. Door kunst op locaties tentoon te stellen, worden kunstliefhebbers verleid om naar Aardenburg en Middelburg te komen en kennis te maken met deze twee bijzondere stadjes met een rijke historie. Eigen inwoners gaan met andere ogen kijken naar hun eigen leefomgeving.

Door de lokale bevolking en ondernemers bij het festival te betrekken wordt positief bijgedragen aan de duurzame leefbaarheid van beide woonkernen en wordt een brug geslagen over de grenzen heen.

We kunnen vaststellen, dat deze doelen met deze editie ruimschoots zijn gehaald. De vele vrijwilligers hebben zich vol enthousiasme en overgave ingezet voor het slagen van het kunstenfestival. Door er samen de schouders onder te zetten ontstond weer een gezamenlijk gevoel van trots en saamhorigheid en zijn nieuwe vriendschappen ontstaan.

Het aantal bezoekers heeft de verwachtingen ruim overtroffen. Doel was om meer dan de 3000 bezoekers van 2019 te halen. Het zijn er bijna 5500 geworden. Het aantal deelnemers aan het randprogramma en het literaire programma meegerekend komen we uit op 6600 mensen.

Door de aandacht die het kunstenfestival in de landelijke dagbladen, zowel in Nederland als in België heeft gekregen hebben we veel meer bezoekers van buiten de grensregio's mogen verwelkomen.

Samengevat zijn de grootste successen van deze editie:

- Het aantal bezoekers heeft de verwachtingen ruim overtroffen
- De lovende recensies in de landelijke dagbladen, zowel in Nederland als in België
- De groeiende bekendheid van het Kunstenfestival Aardenburg buiten de grenzen van de eigen regio
- De groei van het aantal vrijwilligers

C. Thema

Het thema van de derde editie van kunstenfestival Aardenburg was "Over Grenzen", een thema dat vanaf de voorbereidingen van het kunstenfestival alleen maar aan actualiteit heeft gewonnen. Op alle niveaus en op elke schaal worden we met grenzen geconfronteerd, lopen ertegenaan en gaan er vaak overheen. Denk aan de situatie in Oekraïne, de wereldwijde klimaat- en vluchtelingenproblemen, #metoo, maar ook dicht bij huis: op het hoogtepunt van de coronacrisis werden de grensovergangen tussen Nederland en België hermetisch afgesloten met bergen zand en betonblokken. Kunstenaars hebben altijd grenzen opgezocht. De selectie die Benedict Vandaele heeft gemaakt is mede hierdoor geïnspireerd.

D. Kunstenaars en locaties

Het kunstenfestival vond plaats in Aardenburg (NL) en Middelburg (BE). Op respectievelijk 17 en 4 locaties werd werk van 33 deelnemende kunstenaars getoond. Het uitstellen van het festival naar 2022 als gevolg van COVID-19 heeft geleid tot een aantal wijzigingen in de deelnemerslijst ten opzichte van de ingediende dossiers. Zo moesten er nieuwe afspraken worden gemaakt met de Jan van Eijck academie. Niet afgestudeerden van de academie zouden hun werk kunnen tonen. Deze groep was een jaar later van samenstelling veranderd wat heeft geleid tot een andere selectie. Ook heeft de nieuwe curator een aantal eigen keuzes gemaakt die tot wijzigingen in de deelnemerslijst hebben geleid.

Foto's als bijlage.

1. Overzicht Kunstenaars

Curator

- Nieuw werk: Gommaar Gilliams - Maen Florin - Maria Roosen - Navid Nuur - Ricardo Van Eyk - Schscht - Semâ Bekirović & Jan-Pieter Karper
- Aangepast werk: Schellekens en Peleman
- Bestaand werk: Anton Cotteleer - Folkert De Jong - Johan Tahon - Koen van den Broek - Nadia Naveau - Nicholas William Johnson - Nick Ervinck - Philip Aguirre y Otegui - Sven 't Jolle - Xavier Noiret-Thomé

HISK - Hoger Instituut voor Schone Kunsten (Gent)

- Nieuw werk: Dries Boutsen - Nelleke Cloosterman
- Bestaand werk: Che-Yu Hsu

Jan van Eyck Academie (Maastricht)

- Nieuw werk: Manjot Kaur
- Aangepast werk: Elise Eraerts
- Bestaand werk: Boram Soh - Domenico Mangano & Marieke Van Rooy - Kent Chan

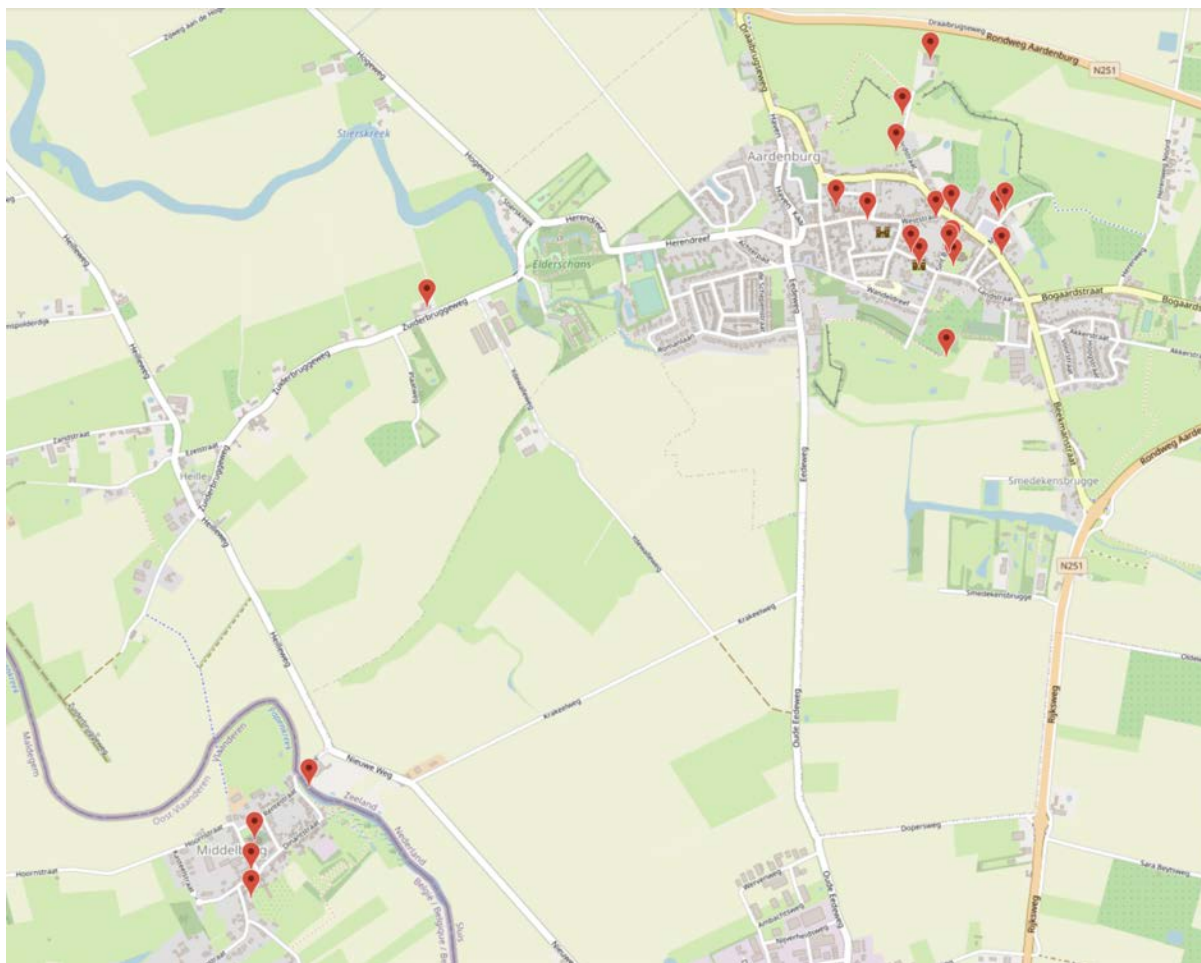
CBK Zeeland (Middelburg)

- Nieuw: Ingrid van de Linde - Jorieke Rottier
- Bestaand werk: Maartje Korstanje - Tamara Dees

Aangedragen door het Bestuur

- Bestaand werk: Dave Meijer - Frank Leenhouts - Johnny Beerens

2. Overzicht locaties

Nederland - Aardenburg

- (1) Museum Aardenburg - St. Bavostraat 3 | Info- en ticketbureau
- (2) Het Gele Huis - Oude Kerkstraat 7 | Folkert de Jong - Ingrid van de Linde - Tamara Dees - Dave Meijer - Johnny Beerens - Maartje Korstanje
- (3) Huis Aernoudts - Markt 8 | Maria Roosen
- (4) Schuur Aernoudts - Markt 8 | Jorieke Rottier
- (5) Voormalig Gemeentelijk Archeologisch Museum - Marktstraat 18 | Manjot Kaur - Boram Soh - Elise Eeraerts - Nicholas William Johnson - Nelleke Cloosterman - Kent Chan
- (6) Ruïne Noordstraat - Noordstraat 3 | Ricardo van Eyk
- (7) Hoveniersbedrijf Van Elst - Noordstraat 5a | Nadia Naveau - Schscht
- (8) Boerderij Oudkerk - Noordstraat 12 | Domenico Mangano & Marieke van Rooy - Navid Nuur
- (9) Casa Portiera - Weststraat 3 | Frank Leenhouts
- (10) Voormalige Bakkerij Henry - Weststraat 55 | Philip Aguirre y Otegui

- (11) Heilige Maria Hemelvaart-kerk - Weststraat 80 | Koen van den Broek
- (12) Huis Burchtstraat - Burchtstraat 18 | Xavier Noiret Thomé
- (13) Castellum Rodanum - Burchtstraat | Nick Ervinck
- (14) Tuin Sint Baafskerk - Sint Bavostraat 5 | Sven 't Jolle
- (15) Sint Baafskerk - Sint Bavostraat 5 | Maen Florin
- (16) Weide Van Overloop - Paardenmarkt | Dries Boutsen
- (17) Locaties tussen Aardenburg en Middelburg, met als voorbeeld De 6 Linden - Zuiderbruggeweg 29B (Sluis) | Semâ Bekirović & Jan-Pieter Karper

Vlaanderen - Middelburg (Maldegem)

- (M1) Sint-Petrus-en-Pauluskerk - Middelburgse Kerkstraat | Info- en ticketbureau - Gommaar Gilliams - Johan Tahon
- (M2) Kanunnik Andrieszaal - Kloosterstraat | Che-Yu Hsu
- (M3) Convent Santa Clara - Kloosterstraat 22 | Anton Cotteleer
- (M4) Meulekreek - Meulekreek | Schellekens & Peleman en Margriet van Breevoort

E. Verloop van het festival

1. Voorbereidingen

Zonder volledigheid na te streven volgen hieronder een aantal zaken die tijdens de voorbereiding van het kunstenfestival aan de orde zijn gekomen.

Organisatie

Voor de organisatie van het festival en ter ondersteuning van het bestuur zijn een aantal werkgroepen gevormd. Tijdens een drukbezochte informatieavond in oktober 2021 hebben vrijwilligers zich voor deze werkgroepen kunnen opgeven. Het betreft de volgende werkgroepen:

- Logistiek: expositie-gereed maken locaties, transport etc
- Educatie: overleg met CEZV en basis- en middelbaar onderwijs in Nederland en Vlaanderen, workshops
- Communicatie: perscontacten, flyeren, social media
- Gidsen (voorbereiding rondleidingen)
- Horeca (samenwerking evenementen)
- Suppoosten (organiseren toezicht op locaties)
- Evenementen (invulling randprogramma)

Selectie en inrichting locaties

In overleg met de curator is een selectie gemaakt van de expositielocaties. Daarbij heeft een goede match van de locatie met de te tonen kunstwerken een belangrijke rol gespeeld. De geselecteerde locaties zijn door de deelnemende kunstenaars bezocht. Velen hebben zich voor hun bijdrage laten inspireren door de specifieke kenmerken van de locatie.

Met de eigenaren van de locaties zijn afspraken gemaakt over zaken als huur, kosten elektriciteit, door ons gewenste aanpassingen etc. Nadat de combinaties kunstwerken/locaties bekend waren zijn de locaties voor zover nodig gereed gemaakt voor de exposities.

Selectie kunstenaars

Door de curator is een lijst van 18 deelnemende kunstenaars samengesteld. Deze lijst is aangevuld met 4 kunstenaars van het HISK, 5 van de Jan van Eyck Academie, 4 aangedragen door het CBK Zeeland en 3 door het bestuur.

Opstellen begroting

Voor het kunstenfestival is een begroting opgesteld, die mede diende ter ondersteuning van de subsidieaanvragen.

Schrijven dossiers ten behoeve van subsidieaanvragen

Op basis van de plannen en de begroting zijn subsidieaanvragen ingediend bij de gemeente Sluis, de provincie Zeeland, Mondriaanfonds, Fonds21, VSBfonds, Prins Bernhard Cultuurfonds en deBuren.

Schrijven en drukken catalogus

Benedict Vandaele is verantwoordelijk voor de handzame en fraaie catalogus die tijdens het kunstenfestival voor 5 euro te koop was. De catalogus begint met een essay van Benedict en bevat een beschrijving van alle getoonde kunstwerken en hun makers.

Vastleggen van overeenkomsten met professionele adviseurs

Het bestuur werd ondersteund door drie professionals. Estelle Slegers Helsen (productmanager), Benedict Vandaele (curator) en Oscar van Gelderen (media-adviseur). De samenwerking met hen is vastgelegd in een overeenkomst.

2. Festival

Na de officiële opening van het kunstenfestival in de Sint Baafskerk op vrijdag 15 juli was er de dag erna een openingsfeest voor de vrijwilligers op het Marktplein. De bezoekers konden genieten van een mooie zomeravond met gratis mosselen van Roem van Yerseke, Belgische frieten en muziek van de coverband Nightflyer. Op zaterdag mochten we ook onze eerste festivalbezoekers verwelkomen. Een spannend moment. Zouden de bezoekers Aardenburg en Middelburg weer weten te vinden?

Inmiddels weten we dat we voor het kunstenfestival bijna 5500 bezoekers hebben mogen ontvangen. De bezoekers van het artistieke programma en het randprogramma zijn hierbij

niet meegerekend. Daarmee is een belangrijk doel dat we ons hadden gesteld ruimschoots bereikt.

De reacties van de bezoekers waren over het algemeen positief tot lovend. Veel bezoekers kenden ook andere kunstenfestivals en vonden dat we de vergelijking daarmee met glans konden doorstaan.

De Sint Baafskerk was ook deze keer één van de toplocaties. Het nieuwe keramische werk van Maen Florin kwam in deze sobere maar indrukwekkende ruimte volledig tot zijn recht. Een andere locatie die veel enthousiaste reacties bij de bezoekers te weeg bracht was Het gele Huis aan de Oude Kerkstraat 7. Deze locatie, met drie bewegende Christusbeelden van Folkert de Jong in het oude smeestationnetje, de legertent met het autowrak en de video van Ingrid van de Linde, het werk Momentum van Tamara Dees, de installatie van Dave Meijer, de kartonnen sculpturen van Maartje Korstanje en het fascinerende werk van Johnny Beerens, alles bijeengebracht op deze bijzondere locatie, stond bij veel bezoekers op nummer 1. Verrassend was de plek van de bronzen sculptuur Thilap op de "restanten" van het Castellum Romanum aan de Burchtstraat. Bepaald indrukwekkend was de opstelling van de vier kolossale werken, The Land of Milk and Money, van Koen van den Broek in de RK-kerk.

De schuur van Wijffels, tegenwoordig de schuur van Oudkerk, was ook deze keer één van de locaties. Omdat er bij de vorige twee edities nogal wat commentaar was op de afgelegen locatie - het was een heel eind lopen naar het eind van de Noordstraat - hebben we dit jaar op de route ernaartoe 2 locaties toegevoegd: de wei van Onderdonck met de vervallen schuur en de loods en het naastgelegen weiland van de familie Van Elst, beide aan de Noordstraat. Afgaand op de vele positieve reacties heeft deze beslissing goed uitgepakt.

Tenslotte mag het vervallen huisje aan de Markt in Aardenburg niet onvermeld blijven. Maria Roosen heeft het met haar "First Dog" omgetoverd tot de grote publiekstrekker van het kunstenfestival. Een enkeling begreep er niets van en vond het maar geldverspilling.

In Middelburg waren deze editie 2 locaties meer dan in 2019. Naast de Sint-Petrus-en-Pauluskerk en het Convent van Santa Clara, waren de Kanunnik Andrieszaal en de Molenkreek de nieuwe locaties. In de kerk kwamen de sculpturen van Johan Tahon en het doek van Gommaar Gilliams prachtig tot hun recht. De Kanunnik Andrieszaal bleek een goede locatie voor de video-installatie van Che-Yu Hsu. In de Meulekreek dreef het werk Drowning Wo/Man van Schellekens en Peleman. Het levensechte beeld van een drenkeling aan een reddingsboei zorgde de eerste paar dagen voor veel consternatie. Politie en brandweer moesten een paar keer uitrukken na een melding van verontruste passanten die door het realistische beeld op het verkeerde been waren gezet.

De expositie van de sculptuur “On top of a modern one” van Anton Cotteleer in de tuin van het Convent viel een beetje in het niet in deze grote boomgaard. Bovendien werd gelijktijdig gedurende een paar weken een expositie van een plaatselijke keramiste gehouden, welke een deel van de aansluitende ruimte in beslag nam. Voor ons is dit niet voor herhaling vatbaar omdat dit afbreuk deed aan de presentatie van het werk van Cotteleer. Een volgende keer zal aan beide aspecten meer aandacht moeten worden besteed.

Zowel in Aardenburg als in Middelburg was er een onthaal- en ticketbureau ingericht. In Aardenburg was dit in de nieuwe inkomruimte van Cultuurforum Aardenburg/Museum Aardenburg. In Middelburg was dit in de Sint-Petrus-en-Pauluskerk.

De festivallocaties waren van dinsdag tot en met zondag van 11.00 tot 17.00 uur toegankelijk. Maandag als sluitingsdag was welkom voor vrijwilligers die haast elke dag op de been waren.

Voor deze editie werd in tegenstelling tot de tweede editie beslist inwoners van Aardenburg en Middelburg-Maldegem geen gratis toegang te verlenen tot het evenement. De standaardprijs was € 15,00.

Nieuw deze editie was de mogelijkheid om een fiets te huren om de locaties te bezoeken. Fietswinkel Cornelis uit Oostburg had hiervoor 4 fietsen beschikbaar gesteld. Van deze gelegenheid is door 22 bezoekers gebruik gemaakt.

We mochten zowel landelijk als lokaal rekenen op de financiële steun van de volgende fondsen en overheden en bedrijven: Mondriaan Fonds, Prins Bernhard Cultuurfonds, VSBfonds, Fonds21, deBuren, Gemeente Sluis, Provincie Zeeland en Gemeente Maldegem.

Logistieke sponsor: Stichting Liedts-Meesen.

Lokale sponsors waren Brug8, begeleiders van vernieuwing & verandering | Rabobank Zeeuws-Vlaanderen | FN Innovation BV | Eetwinkel Valk, Oostburg | Installatie bedrijf van Hal, Eede | Durenkamp Grafimedia, Aardenburg | Constructie bedrijf van de Vijver, Sluis | Fimagro B.V., Oostburg | Kapsalon Cecile, Aardenburg | Drogisterij Poolster B.V. | Strandcamping Groede, Groede aan Zee | Schriemer Computers, Aardenburg | Climanova, Aardenburg | Etos, Oostburg | Leenhouts' Aannemings-Bedrijf, Oostburg | Aannemingsbedrijf Van de Kerckhove, Draaibrug | Firma Pladdet, Oostburg | Visgroothandel Roem van Yerseke | Renewi Nederland BV.

3. Artistiek programma

Het artistieke programma vermeldde 2 literaire hoogtepunten. Arnon Grunberg zou op 19 juli in de Sint Baafskerk in gesprek gaan met Koen van den Broek. En in de Sint-Petrus-en-Pauluskerk in Middelburg zouden Johan Tahon en Jeroen Olyslaegers op 13 augustus met elkaar in gesprek gaan. Groot was de schrik toen op de ochtend van het geplande optreden Arnon Grunberg zich ziek meldde en aangaf de reis naar Aardenburg niet aan te durven. Goede raad was duur. Moest het hele gesprek worden afgelast of zou het onder leiding van de gespreksleidster Jelle van Riet toch door kunnen gaan, maar dan zonder Arnon Grunberg. Besloten werd tot de tweede optie. Het werd toch nog een mooie avond, waarvan de ruim honderd bezoekers hebben genoten. Van het gesprek van Johan Tahon met Jeroen Olyslaegers hebben ook ruim honderd bezoekers kunnen genieten. Dat gesprek werd geleid door de historica en freelance artwritter Tamara Beheydt.

Als organisatie zijn we niettemin enigszins teleurgesteld in de te geringe belangstelling voor deze bijzondere evenementen. Ondanks de ruime publiciteit in de pers en op breed verspreide poster zijn er veel minder bezoekers op afgekomen dan wij hadden verwacht. In de komende evaluatie zullen we hier goed naar kijken.

Het literaire programma kende nog een aantal literaire momenten.

- De Gentse dichteres Erica De Stercke heeft op twee zaterdagen de bezoekers op straat verrast met ter plekke gemaakte gedichten.
- Op 21 augustus is schrijver en kunstenaar Wim Hofman in de doopsgezinde kerk in Aardenburg in gesprek gegaan met oud-journalist van de PZC.
- Op 23 augustus gaven 5 sprekers acte de presence in het stand-up comedy café.
- Op 18 augustus verzorgde (stads)dichter Rogier de Jong een workshop poëzie.

Verder waren er een workshop tekenen en schilderen, gegeven door de Aardenburgse kunstenaar Bram de Meijer en een workshop kartonnage door Anne Cromheecke, ook uit Aardenburg. Deze workshop werd gegeven voor een groep leerlingen van de kunstacademie in Knokke-Heist met een beperking.

Een muzikaal hoogtepunt was het optreden van de bekende Belgische violist en dirigent Sigiswald Kuijken en zijn echtgenote, de violiste Marleen Thiers. Dit concert vond plaats op 30 juli in de Sint-Petrus-en Pauluskerk in Middelburg. Niet eerder waren de vele uitzonderlijke violen die Sigiswald Kuijken bezit te beluisteren in één concert. De vele bezoekers hebben genoten van een prachtig concert met boeiende toelichtingen van Kuijken op de meegebrachte instrumenten en de stukken die zij ten gehore brachten.

Tussen kunst en kikker

Twee lokale fotografen - Carlo Ultee en Wietse Jongsma - fotografeerden inwoners van Aardenburg en Middelburg met hun favoriete kunstwerk. De foto's werden in Aardenburg gedurende het festival getoond in de etalages van een leegstaande winkel nabij De Kaaiport.

In Middelburg zijn de foto's verzameld op een spandoek dat in het dorp kon worden bewonderd.

Speciale gast

Nadat de artistieke invulling rond was en de catalogi waren gedrukt kregen we de mogelijkheid om een extra expositie van werken van Delphine Boël aan het programma toe te voegen. Deze expositie viel niet onder de verantwoordelijkheid van de curator.

Overeengekomen werd om de expositie drie weken te laten duren. Van 5 tot 28 augustus konden in de voormalige winkel van Van Dalen werken van de Belgische kunstenares worden gezien. Op 13 augustus waren 50 genodigden aanwezig bij een interview van Manuela Klerks met de kunstenares. Deze extra expositie heeft ongetwijfeld geleid tot extra bezoekers aan het kunstenfestival, al zijn de exacte effecten, uitgedrukt in bezoekersaantallen, niet onderzocht.

4. Randprogramma

Veel eigen inwoners en (kust)toeristen stellen een randprogramma met een toegankelijk programma zeer op prijs. Dat is tijdens de eerdere edities van het kunstenfestival al gebleken. Het is een uitgelezen manier om een breder publiek de gelegenheid te bieden om het kunstenfestival te beleven en iets van de bijzondere sfeer te proeven. Kunst werpt voor een aantal mensen nog steeds een drempel op. Een randprogramma maakt de stap naar het kijken naar kunst kleiner. Dit was het programma:

- Za 16 juli: Openingsfeest met optreden coverband Nightflyer, Markt Aardenburg - 100 bezoekers
- Vr 22 juli: Straattheater Fabela Rozo, Aardenburg - 40 bezoekers
- Vr 22 juli: Muziek in de tuin - Rusty Zippers (American) - Tuin familie Jongsma, Aardenburg - 95 bezoekers
- Za 23 juli: Theatrale Kinderkunstwandeling met Ferini, Aardenburg - 10 deelnemers
- Za 23 juli: Claudia y Manito (Latijns-Amerkaanse muziek), Basisschool De Ark, Middelburg - 40 bezoekers
- Zo 31 juli: Muziek in de tuin - Marit Trienekens (singer-songwriter), Tuin familie Neefs, Aardenburg - 70 bezoekers
- Za 6 augustus: Latino BM Royale (Latin band), In den Wijngaard, Aardenburg - 100 bezoekers

- Vr 12 augustus: Grandpa Bob and Friends (Ierse muziek), In den Wijngaard, Aardenburg - 140 bezoekers
- Za 13 augustus: Muziek langs de route - Live muziek op 10 locaties in Aardenburg en Middelburg, 60 bezoekers
- Vr 19 augustus: Smokkelverhalen door Wilfried Staelens, In den Wijngaard, Aardenburg - 70 bezoekers
- Za 20 augustus: Theatrale Kinderkunstwandeling met Ferini, Aardenburg - 15 deelnemers
- Za 20 augustus: The Flageolettes; Damesband, Kaaiplein Aardenburg - 130 bezoekers
- Za 27 augustus: Ries de Vuyst (liederen uit Zeeuws-Vlaanderen), Kaaiplein Aardenburg - 60 bezoekers

5. Educatief

KFA22 organiseerde in samenwerking met Cultuureducatie Zeeuws-Vlaanderen een aanbod binnen het educatief programma: een festivalkamp *Kunstlabo* voor kinderen en *Kunstlabo+* voor jongeren, een gastles met als titel *Kunst?* en een rondleiding langs de locaties.

Kunst?

Voorafgaand aan KFA22 verzorgde kunstenaar Anne Nobels een gastles voor scholen in de gemeente Sluis (NL) en de gemeenten Maldegem (BE) en Sint-Laureins (BE). Anne verzorgde tien gastlessen voor 210 leerlingen in zeven scholen. In deze gastles ging Anne in gesprek met de klas. Wanneer is iets kunst? Moet kunst altijd mooi zijn? Achtergronden van aansprekende kunstwerken en kunstenaars die onderdeel waren van het KFA kwamen aan bod. Het tweede deel van de gastles bestond uit een opdracht die in het teken staat van kijken. Hoe kun je door met andere ogen te kijken (onderdelen uit) je omgeving gebruiken voor jouw eigen kunst? Na afloop ontvingen de leerlingen een vrijkaart voor het festival.

Uit de evaluatie kwamen de volgende verbeterpunten voor een volgend KFA: de Nederlandse scholen een jaar van tevoren benaderen over het aanbod zodat er in de planning van scholen rekening mee kan worden gehouden. De Belgische scholen eerder en persoonlijk benaderen om mee te doen. Voor de Belgische scholen ook het aanbod van de gastles eerder plannen. De scholen sluiten op 1 juli en dan is een aanbod in juni niet in tijd niet passend.

Kunstlabo's

De Kunstlabo's vonden plaats van 25 tot en met 29 juli 2022, dagelijks van 10.00 tot 16.00 uur, met een groep jongeren (12+) en een groep kinderen (8 tot 12 jaar) uit Nederland en België. De 43 deelnemers van de Kunstlabo's waren vijf dagen lang volwaardig onderdeel van het kunstenfestival.

Met een groep leeftijdsgenoten en kunstenaars werden zij ondergedompeld in de wereld van de kunsten. Naast de inspiratie die het festival, gastdocenten én andere deelnemers gingen zij aan de slag met diverse technieken: tekenen, schilderen, fotograferen, beeldhouwen, sculpturen maken, audiovisuele kunst... Het gemaakte werk werd gepresenteerd aan ouders en verzorgers op het festival. De week werd spetterend afgesloten met een vernissage! In totaal waren vijf gastkunstenaars en tien begeleiders, waarvan de helft als vrijwilliger betrokken.

Uit de evaluatie kwamen de volgende verbeterpunten voor een volgend KFA: De kunstenaars en vrijwilligers die mee willen doen van tevoren inschatten op hun didactische vaardigheden. De locatie is belangrijk. Gelukkig was het dit jaar prachtig weer maar bij slecht weer is een binnen locatie met werktafels belangrijk. Voor de vernissage met ouders en verzorgers moet een locatie beschikbaar zijn. De werkstukken van de deelnemers laten zien in de buitenruimte is niet geschikt.

Rondleiding

Op 1 september bezochten 100 leerlingen van het voortgezet onderwijs Maricolen uit het Belgische Maldegem het festival. Daar werden de leerlingen rondgeleid door de vaste gidsen langs de locaties van het festival. Aan de hand van een vragenformulier werden de leerlingen uitgedaagd om over kunst na te denken.

Uit de evaluatie kwamen de volgende verbeterpunten voor een volgend KFA: Voor leerlingen uit het Voorgezet Onderwijs is dit een goede manier om met Kunst in contract te komen. De Nederlandse en Belgische scholen moeten een jaar van tevoren persoonlijk worden benaderd om het KFA in de planning op te laten nemen. De opdrachten moeten in samenwerking met de scholen worden beoordeeld zodat de leerlingen gestimuleerd worden creatief te denken.

De ervaringen van de deelnemers aan het educatieve programma werden gedeeld middels de festivalnieuwsbrieven en de sociale media.

F. Aandachts- en verbeterpunten

De ervaringen met het afgelopen kunstenfestival hebben een aantal aandachts- en verbeterpunten opgeleverd. In het voorjaar van 2023 zal nog een uitgebreidere evaluatie plaatsvinden, waarbij ook de vrijwilligers zullen worden betrokken. Onderstaande aandachts- en verbeterpunten zullen daar door het bestuur worden ingebracht. De resultaten van die evaluatie zullen van belang zijn bij de voorbereidingen van het kunstenfestival in 2024.

Hoofdpijnen

- We moeten kritisch kijken naar de duur van het kunstenfestival: 7 weken. De lengte van deze periode legt wellicht te veel druk op de organisatie en de vrijwilligers.
- Het aantal locaties dat met suppoosten bemand moet worden vraagt (te?) veel van de organisatie. Het is moeilijk om elke dag alle locaties met suppoosten bemand te krijgen. Dat zou kunnen leiden tot het besluit om minder locaties te kiezen. Ook werving van suppoosten uit andere groepen dan de huidige vrijwilligers (studenten, scholieren) zou kunnen worden onderzocht.
- Om meer leerlingen uit het basis- en voortgezet onderwijs te trekken zullen we eerder met scholen in overleg moeten treden. De scholen plannen hun programma's geruime tijd vooruit.
- Hetzelfde geldt voor de benadering van bedrijven voor sponsoring. Veel bedrijven stellen jaarlijks een budget op. Dat vraagt om vroegtijdig overleg.
- De situatie waarin we van de meeste fondsen eerst geld ontvangen wanneer het festival achter de rug is, leidt tot problemen met het betalen van onze rekeningen. Dat is zeer ongewenst en schadelijk voor onze goede naam.
- Het aantal en de spreiding van evenementen tijdens het festival vraagt om een herbezinning. Voorkomen moet worden dat meerdere evenementen tegelijkertijd plaatsvinden.
- De online-ticketverkoop heeft niet goed gefunctioneerd. Dit moet worden verbeterd en voorafgaand aan het festival worden getest.
- Het bestuur werkt aan een langetermijnvisie. Daarin past ook overleg met de gemeente sluis en de provincie Zeeland. We willen werken aan een duurzame relatie met gemeente en provincie en streven naar meerjarige afspraken.
- De samenwerking met andere (culturele) organisaties in Aardenburg en Middelburg kan nog steeds worden verbeterd. Hiertoe zullen wij de nodige initiatieven nemen.
- Het organiseren van een festival als dit vraagt om een verdere professionalisering van de organisatie. Rabobank Zeeuws-Vlaanderen ondersteunt ons bij het opstellen van de langetermijnvisie en bij het groeien naar een organisatie die past bij aard en omvang van het project.
- Bij het organiseren van een periodiek terugkerend evenement zoals het Kunstenfestival Aardenburg is het belangrijk om over draaiboeken te beschikken. Dit heeft tot nu toe te weinig aandacht gekregen. Hieraan zal moeten worden gewerkt.

G. Toekomst

Na de derde editie van Aardenburg Kunstenfestival denken we te kunnen stellen dat het concept een goede toekomst heeft. Er zit een significant stijgende lijn in de bezoekersaantallen en het draagvlak onder de inwoners groeit ook, getuige de toename van het aantal vrijwilligers en de belangstelling voor de evenementen uit het randprogramma.

Het plan is dan ook om voor 2024 de vierde editie van Kunstenfestival Aardenburg te programmeren. Begin 2023 zullen de voorbereidingen daarvoor starten.

HOOFDSTUK 2 - BEZOEKERS

A. Algemeen

Het aantal bezoekers aan de derde editie van de Biënnale Kunstenfestival Aardenburg komt overeen met de verwachting.

Totaal bezoekers: 5.470. Waarvan:

18+ € 15,00	5.104
13 tot en met 18 jaar € 7,50	155
Tot en met 12 jaar gratis	91
Gratis (pers, genodigden, kunstenaars...)	120

We hebben in totaal 925 mensen warm kunnen maken voor deelname aan het randprogramma. Het totaal aantal bezoekers van het literaire programma was ca. 200

B. Bezoekersonderzoek

We voerden aan de kassa een bezoekersonderzoek aan de hand van het vragen van de postcode en waar en op welke manier ze hadden gehoord of gelezen over het kunstenfestival.

1. Waar komen de bezoekers (aan de kassa) vandaan?

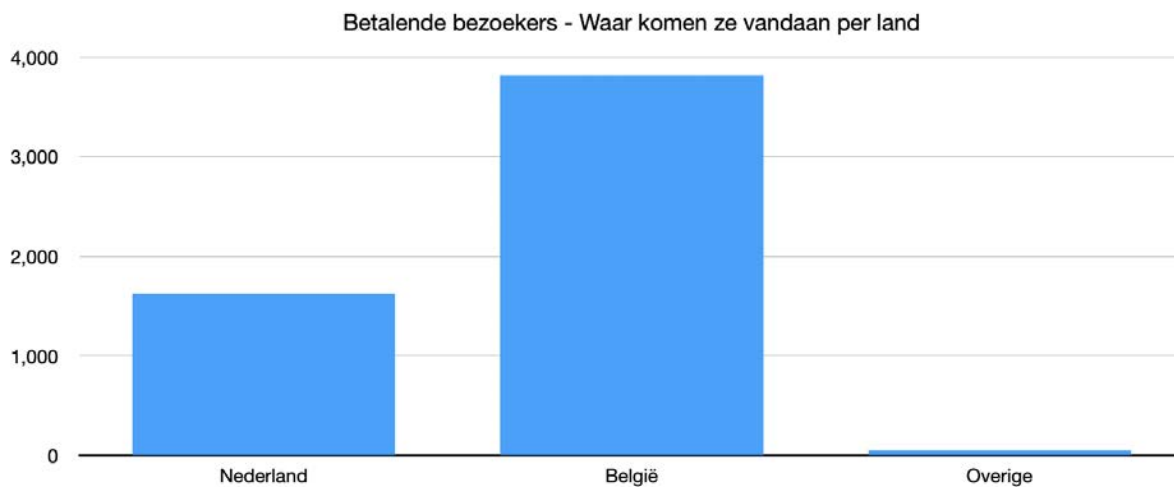
Bijna 70 procent van de bezoekers kwam uit België. Dit is opmerkelijk meer dan de vorige editie in 2019 toen de verdeling Nederland/België ongeveer gelijk was. De verklaring lijkt ons logisch omdat Zeeuws-Vlaanderen, het Zeeuwse gebied onder de Westerschelde makkelijker bereikbaar is vanuit België dan vanuit de rest van Nederland.

Voor de bezoekers vanuit Nederland is het opmerkelijk dat bijna een derde vanuit de Randstad afzakte naar het kunstenfestival. Dit komt vooral door de persaandacht in de nationale pers. Ten aanzien van de vorige editie moesten voor KFA22 de inwoners van Aardenburg ook entreegeld betalen, wat verklaart dat er minder mensen uit Zeeuws-Vlaanderen deze editie bezochten.

We zijn er door de ruimere (nationale) persaandacht wel in geslaagd meer publiek aan te trekken van buiten een straal van 30-50 kilometer van Aardenburg en Middelburg. Zo kreeg deze editie een meer nationaal karakter, dan de vorige twee edities.

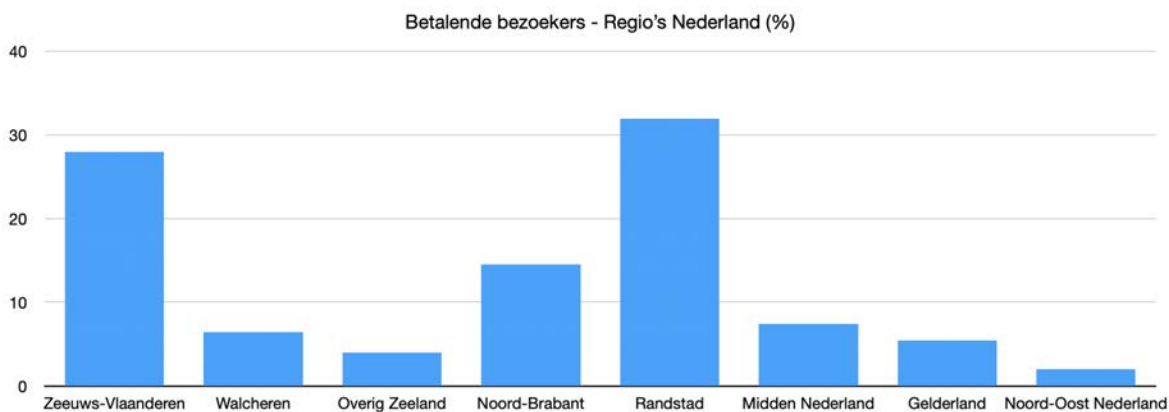
Landen (betalende bezoekers)

Nederland	31.4 %
België	67.9 %
Overige	0.7 %

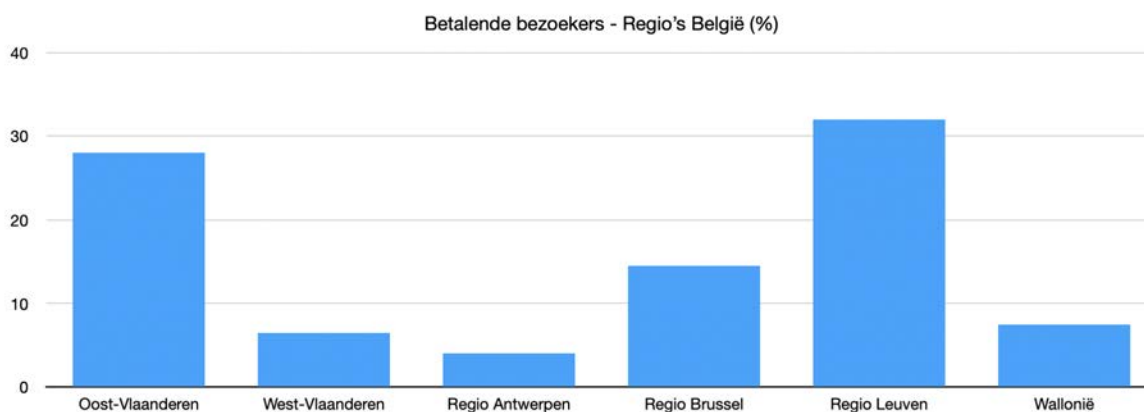
Nederland (betalende bezoekers)

Zeeuws-Vlaanderen	28,0 %
Walcheren	6,5 %
Overig Zeeland	4,0 %
Noord Brabant	14,5 %
Randstad	32,0 %
Midden Nederland	7,5 %
Gelderland	5,5 %
Noord-Oost Nederland	2,0 %

België (betalende bezoekers)

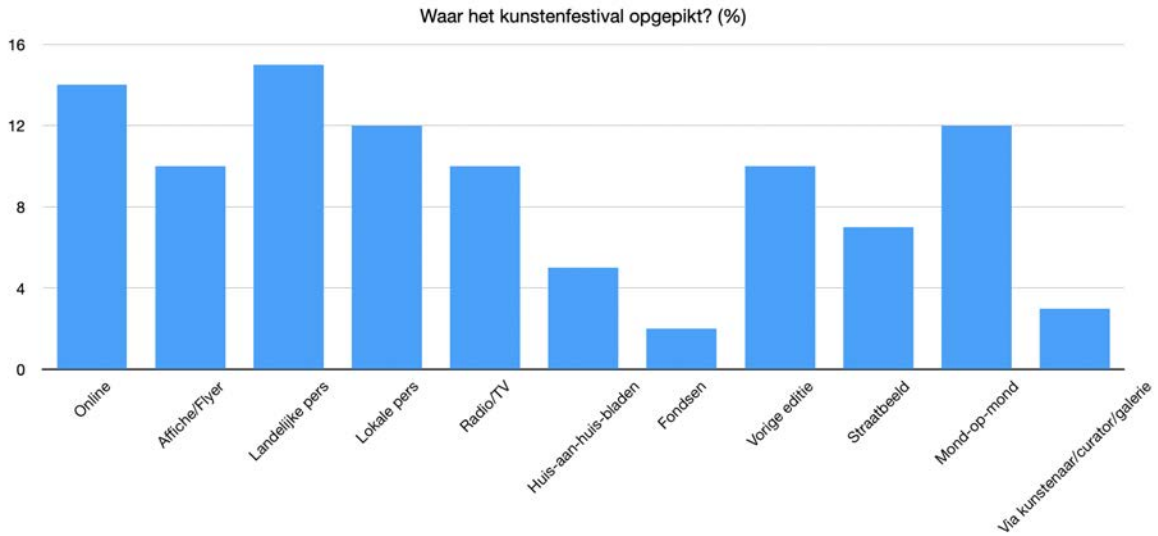
Oost-Vlaanderen	40 %
West-Vlaanderen	28 %
Regio Antwerpen	17 %
Regio Brussel	7 %
Regio Leuven	6 %
Wallonië	2 %

2. Hoe hebben de bezoekers het festival opgepikt?

Communicatie blijft een en-en-verhaal. Het is enigszins opmerkelijk dat “slechts” 14 % van de bezoekers aangeeft het festival online te hebben ontdekt. De verschillende soorten van pers is goed voor meer dan 40 % als bron om mensen naar het festival te lokken. Uiteraard is een deel hiervan via lezen van kranten via een online-bron.

Online	14 %
Affiches/Flyers	10 %
Landelijke pers	15 %
Lokale pers	12 %
Radio/TV	10 %
Huis-aan-huis-bladen	5 %
Fondsen	2 %
Vorige editie	10 %
Straatbeeld	7 %
Mond-op-mond	12 %
Via kunstenaar/curator/galerie	3 %

C. Doelgroepen

Er werd geen specifiek onderzoek gevoerd naar de doelgroepen.

- Rondleidingen voor groepen - op afspraak

In totaal bezochten 9 groepen het festival.

- Rondleiding voor individuelen - Elke vrijdagmiddag

Elke vrijdagmiddag konden individuele bezoekers aansluiten voor een bezoek met een gids. Een team van vier gidsen stond klaar om de bezoekers aan de hand te nemen en uitleg te geven bij de getoonde kunst. 133 bezoekers hebben van deze mogelijkheid gebruik gemaakt. Uit de vele positieve reacties spreekt veel waardering voor de kundigheid en vaardigheid van onze gidsen.

- Aanbod voor kinderen

Iets minder dan 100 kinderen tussen 8 en 12 jaar volgden een route met vragen en opdrachten. Ze kregen aan het onthaal- en ticketbureau een blad. Na inleveren aan het eind van hun bezoek kregen ze een 'diploma kunstkenner' cadeau!

- Educatie

Ondanks het aanbod aan de scholen van het basisonderwijs en het voorgezet onderwijs langs beide zijden van de grens was de respons van de scholen en de persoonlijk gecontacteerde leerkrachten en docenten bedroevend laag. Dit ondanks een aanbod dat het klassieke patroon van kunst kijken en een workshop oversteeg en voormalige kunstdocenten (nu met pensioen) deel uitmaakten van de werkgroep educatie.

HOOFDSTUK 3 - COMMUNICATIE

A. Algemeen

Kunstenfestival #KFA22 AARDENBURG

ZATERDAG 16 JULI ————— ZONDAG 4 SEPTEMBER

KFA22 kreeg een nieuwe huisstijl binnen het bestaande logo.

B. In de pers

Door het aantrekken van Oscar van Gelderen kreeg het festival ruime aandacht in de pers in Nederland en Vlaanderen.

Er werden persberichten - specifiek voor de nationale en de regionale pers - verstuurd op 7 maart 2022, 19 april 2022, 30 juni 2022 en 1 augustus 2022.

Een overzicht van gepubliceerde bijdragen:

Nationaal - Nederland

- De Volkskrant, 26 mei 2022
- De Telegraaf - 25 juli 2022 - <https://www.telegraaf.nl/entertainment/1163673049/kunstenfestival-brengt-leven-in-sla-perig-aardenburg> (betaalmuur)
- NRC - 27 juli 2022
- 15 augustus 2022 - Royalty
- 15 augustus 2022 - Nouveau

Nationaal - Vlaanderen

- De Morgen - 15 juli 2022 - <https://www.demorgen.be/tv-cultuur/over-grenzen-in-het-nederlandse-aardenbrug-de-bezienswaardigste-expo-s-van-de-week~b68706cb/>
- VRT - Klara - 18 juli 2022 - <https://klara.be/luister/select/de-zomer-van-klara/grensoverschrijdende-kunst-op-kunstenfestival-aardenburg>

- De Tijd - 18 juli 2022 (op 19 juli 2022 in de gedrukte krant) - <https://www.tijd.be/cultuur/expo/kunstenfestival-aardenburg-waar-kunst-rendeert-in-kerken-en-vervallen-huizen/10402455.html> (betaalmuur)
- De Standaard - 23 juli 2022 - https://www.standaard.be/cnt/dmf20220722_95573434 (betaalmuur)

Regionaal - Nederland

- PZC - 16 juni 2022 (2 maal)
- PZC - 16 juli 2022
- Bezoek West Zeeuws-Vlaanderen - 16 juli 2022

Regionaal - Vlaanderen

- Het Nieuws van West-Vlaanderen - 11 juli 2022
- Het Nieuwsblad - 19 juli 2022 - https://m.nieuwsblad.be/cnt/dmf20220719_95292484
- AVS (Oost-Vlaamse regionale televisie) - 22 juli 2022 - <https://youtu.be/JIsSpq-Je3I>
- Het Nieuws van West-Vlaanderen - 1 augustus 2022
- Het Laatste Nieuws - 5 augustus 2022
- Het Nieuwsblad - 6 augustus 2022
- PZC - 14 augustus 2022 - <https://www.pzc.nl/zeeuws-vlaanderen/dwarsfluit-bij-de-poort-saxofoon-om-de-hoek~a59797d1/>
- Het Nieuwsblad - 15 augustus 2022

Het kunstenfestival kreeg ook aandacht in de cultuurpers. Een overzicht:

- Gallery Viewer - 11 juli 2022 - <https://galleryviewer.com/nl/article/1321/kunstenfestival-aardenburg-2022-over-grenzen-met->
- The Art Couch - 17 juli 2022 - <https://www.theartcouch.be/nieuws/kunstenfestival-aardenburg-kunst-die-grenzen-verlegt/>
- FluxNews - 10 augustus 2022 - <https://fluxnews.be/kfa22-aardenburg-middelburg-b/>
- MuseumTijdschrift - 16 augustus 2022 - <https://museumtijdschrift.nl/artikelen/tips/de-mooiste-kunstroutes-2>

Er verschenen ook artikelen in huis-aan-huis bladen zoals Badkoerier (NL), Rondje West (NL - 6 artikels), Zeeuws-Vlaamse Advertentieblad (NL - 5 artikels), Vrij Maldegem (BE) en Tam-Tam (BE). Bovendien werden het festival en de activiteiten opgenomen in Uit in Vlaanderen en de brochures Uit in Meetjesland en Toerisme Meetjesland.

Uittreksels als bijlage.

C. Advertenties

Er verschenen betaalde advertenties in het Vlaamse kunstmagazine De Witte Raaf, het Brugse cultuurmagazine EXit en de Zomerkrant van The Art Coach.

Voorbeelden als bijlage.

D. Drukwerk

Er werden affiches op formaat A3 en A4 gedrukt en verspreid. Voor alle andere activiteiten binnen het randprogramma werd een algemene flyer en een posters voor vijf topactiviteiten geproduceerd. Een algemene flyer en specifieke flyers voor het randprogramma werden op formaat A5 gedrukt en zo ruim mogelijk verspreid.

E. Banners, borden en billboards

Er werden banners voor hekken, borden, billboard en vlaggen geproduceerd. Promotieborden werden opgesteld op de invalswegen naar Maldegem.

F. Catalogus

Op initiatief van de curator werd een festivalcatalogus uitgegeven, een boekje formaat 21 x 16 cm van 110 pagina's met teksten over de kunstenaars met foto's van de tentoongestelde werken.

De catalogus werd op 2500 exemplaren gedrukt en voor € 5,00 verkocht aan de bezoekers. Deze verkoop verliep goed. Veel catalogi zijn gratis verstrekt aan de deelnemende kunstenaars en hun vrienden/families, de curator, vrijwilligers, pers etc.

Wordt als gedrukte bijlage nagestuurd.

G. Video

Een impressie van de randactiviteit Muziek langs de Route van 13 augustus 2022 door Clock Face.

H. Online

1. E-nieuwsbrief via Mailchimp

Eer werden vanaf 11 december 2021 tot en met 15 september 2022 17 nieuwsbrieven verstuurd, vanaf 4 juli 2022 met een wekelijkse frequentie op maandag.

De inhoud van de nieuwsbrief verwees naar de blogberichten van de afgelopen week, nieuws, komende activiteiten (tips voor de komende week en een overzicht) en dank aan de sponsors.

Het aantal abonnees steeg van 596 naar 875. Er waren ook 23 afmeldingen. Er kwamen dus 302 ingeschrevenen bij.

Van de 17 verstuurd nieuwsbrieven opende bijne 60 procent van de inschrijvers de nieuwsbrieven. Maximaal: 55,6 %. Minimaal: 64,5 % van de inschrijvers de nieuwsbrief.

De "clickrate" bedroeg gemiddeld 13,1 procent.

Voorbeeld verstuurd nieuwsbrief als bijlage.

2. Website www.kunstenfestivalaardenburg.nl

- KFA22 - Openingspagina met doorklikmogelijkheden naar Thema, Kunstenaars, Locaties, Nieuws/Blog, Activiteiten en Vrijwilligerspagina
- NIEUWS (blog) met een 70-tal berichten geplaatst in de aanloop naar en tijdens de duur het kunstenfestival. Filmpjes te bekijken op de nieuwspagina kregen een plaats op het online platform Vimeo.
- ACTIVITEITEN: Weergegeven als lijst en kalender met doorklikmogelijkheden naar meer informatie
- INFO/CONTACT met praktische informatie
- VRIJWILLIGERS
- PERS met perscontact en een overzicht van de verschenen artikels
- VERBLIJF met tips om iets te drinken, een hapje te eten en te logeren in de regio
- Archief en Organisatie

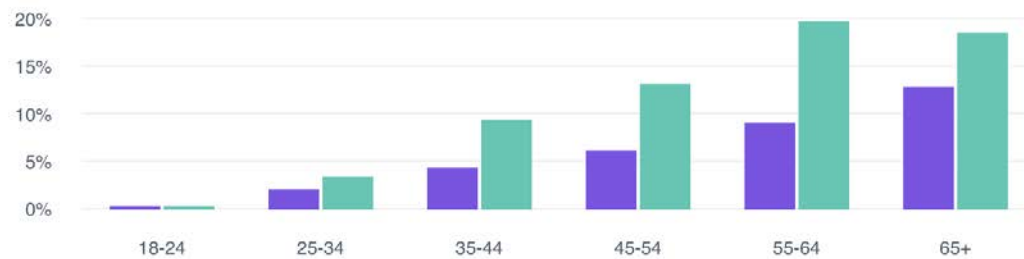
Screenshots website als bijlage.

3. Facebook

- 80-tal berichten geplaatst tijdens de periode 15 maart tot en met 29 augustus 2022.
- Het totaal aantal volgers steeg van 504 naar 837.

Age and gender

Men 35.10%
Women 64.90%

Location

Towns/cities

Countries

Netherlands	455
Belgium	344
France	10
Germany	7
United Kingdom	4
Australia	2
Italy	2
Poland	2
Cook Islands	1
South Africa	1

4. Instagram

We startten voor deze editie met een Instagram-account: @biennaleaardenburg.

We werden 72 foto's geplaatst. We bouwden 1.036 volgers op.

